

بحران در بخش‌های نساجی و پوشاک آماده ترکیه

بحران در بخش‌های نساجی و پوشاک ترکیه در حال تشدید بوده و عدم حمایت‌های کافی در این بخش‌ها، بیش از ۳۰۰۰ شرکت در نیمه اول سال ۲۰۲۵ تعطیل شده و نزدیک به ۵۶۰۰۰ کارمند شغل خود را از دست دادند. تنها در ماه ژوئن سال جاری میلادی، ۸۶۸ شرکت تعطیل شده و ۹۹۳۶ نفر بیکار شدند. به گزارش معاونت بین‌الملل اتاق ایران، نساجی و پوشاک ترکیه به عنوان بخش‌های پیشرو در عرصه اقتصادی این کشور، از سال ۲۰۲۳ آغاز و در نیمه اول سال ۲۰۲۵ سرعت بیشتری به خود گرفت که در نهایت منجر به کاهش صادرات گردید. طبق داده‌های سازمان تامین اجتماعی، تعداد شرکت‌های فعال در بخش‌های نساجی و پوشاک که در دسامبر سال گذشته ۵۹۱۰۱ واحد بود، در نیمه اول امسال به ۵۵۸۰۳ کاهش یافت. تنها در شش ماه نخست سال جاری، ۳۲۹۸ شرکت فعالیت خود را متوقف کردند.

در حوزه اشتغال در بخش نساجی و پوشاک آماده، تعداد کارمندان شاغل در این بخش‌ها که در پایان سال ۲۰۲۴ میلادی، ۹۵۹۳۹۵ نفر بود، تا ژوئن ۲۰۲۵ به ۹۰۳۵۵۵ نفر کاهش یافت. این به معنای خروج ۵۵۸۴۰ نفر از این بخش در طی شش ماه است. سال گذشته، در همین دوره، تعداد شرکت‌های تعطیل شده ۱۵۳۶ شرکت بود که در نتیجه آن ۴۱۳۸۱ نفر شغل خود را از دست دادند.

آمار و ارقام سال جاری حاکی از آن است که تعطیلی شرکت‌ها در مقایسه با نیمه اول سال قبل دو برابر شده و بیکاری در این بخش‌ها ۳۵ درصد افزایش یافته است.

تنها در ماه ژوئن، ۸۶۸ شرکت تعطیل شده و ۹۹۳۶ نفر بیکار شدند. علاوه بر این، همه این تحولات علی‌رغم حمایت دولت در ارائه ۲۵۰۰ لیر ترک، کمک مادی به ازای هر کارمند به کارفرما رخ داده است.

صادرات پوشاک آماده ترکیه در دوره ژانویه تا ژوئیه ۲۰۲۵، ۶/۲ درصد کاهش یافت و به ۹/۷ میلیارد دلار رسید. صادرات در ۱۲ ماه گذشته ۴/۳ درصد کاهش یافته است. کاهش صادرات در اتحادیه اروپا، به عنوان بازار اصلی ترکیه در این بخش‌ها، عامل تعیین‌کننده‌ای بوده است. علی‌رغم رشد ۶ درصدی تجارت جهانی پوشاک، صادرات ترکیه ۶/۵ درصد کاهش یافته است. در حالی که اتحادیه اروپا که بازار سنتی ترکیه محسوب می‌شود به رشد ۱۲ درصدی واردات دست یافته است، ترکیه همچنان در بازارهای رو به رشد، کوچکتر شده است.

به عبارت دیگر، سهم بازار ترکیه در صنعت پوشاک آماده به طور پیوسته در حال کاهش است. صادرات به اتحادیه اروپا ۶/۸ درصد، کشورهای بلوک شرق سابق ۱۶/۸ درصد، آلمان ۳/۸ درصد، هلند ۷ درصد، اسپانیا ۱۰/۹ درصد، بریتانیا ۴/۴ درصد، فرانسه ۲ درصد، ایتالیا ۱/۶ درصد و لهستان ۱۳/۷ درصد کاهش یافته است.

* افزایش صادرات نساجی به رقبا

در دوره ژانویه تا ژوئیه ۲۰۲۵ میلادی، صادرات نساجی و مواد اولیه در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته ۱/۲ درصد کاهش یافت و به ۶/۶ میلیارد دلار رسید. در هفت ماه اول سال، صادرات انواع نخ ۸/۷ درصد و صادرات پارچه

کشپاف ۱/۳ درصد کاهش یافت، در حالی که صادرات منسوجات خانگی و الیاف به ترتیب ۱۲/۱ درصد و ۱۹/۸ درصد افزایش داشت.

در ماه ژوئیه، صادرات نساجی در مقایسه با ماه مشابه سال گذشته ۷/۷ درصد کاهش یافت. بر اساس بازار کشورهای مختلف، صادرات نساجی به ایالات متحده، آلمان و اسپانیا ۴/۸ درصد، آلمان ۲/۳ درصد و اسپانیا ۲/۷ درصد کاهش یافت، در حالی که صادرات به مصر و مراکش به ترتیب ۱۳/۷ درصد و ۲۳/۶ درصد افزایش یافت. از نظر حجم کل بین ژانویه و ژوئیه، ایتالیا و پاکستان به ترتیب افزایش قابل توجهی به میزان ۴۰/۷ درصد و ۸۹/۷ درصد را تجربه کردند. در ماه آگوست سال جاری میلادی، شاخص استفاده از ظرفیت در بخش نساجی نسبت به ماه قبل از ۶۹/۴ درصد به ۶۸/۵ درصد و بخش پوشاک آماده از ۷۴/۵ درصد به ۷۴/۴ درصد کاهش یافت.

* افزایش واردات

در حالی که تولید ترکیه در بخش‌های نساجی و پوشاک آماده به دلیل هزینه‌های بالا کاهش یافته است واردات همچنان رو به افزایش می‌باشد.

طبق داده‌های سازمان آمار ترکیه، واردات در بخش پوشاک و لباس آماده، در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته ۱۸ درصد افزایش یافته و به ۲/۷۵۵ میلیارد دلار رسیده و انتظار می‌رود که امسال با رقم وارداتی بیش از ۵ میلیارد دلار به پایان برسد. مصر همچنان محرک اصلی واردات پوشاک ترکیه است. واردات پوشاک و لباس آماده از مصر که بین ژانویه و ژوئیه سال گذشته ۱۵۰ میلیون دلار بود، به دلیل سرمایه‌گذاری‌های ترکیه و صادرات نساجی از ترکیه، در مدت مشابه امسال با ۷۸ درصد افزایش به ۲۶۸ میلیون دلار رسیده است.

آمار و ارقام نشان می‌دهد که انتظارات بهبودی کوتاه‌مدت در بخش‌های مذکور ضعیف بوده و حتی در نیمه دوم سال نیز بهبود قابل توجهی در تقاضا در بازار اروپا پیش‌بینی نمی‌شود.